

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גליון "העולם הזה" שהופיע השבוע לפני 25 שנה. שבר את קשריה השתיקה על מה שאירע בשעת הלחימה של ישראל ורוקח, מי שהיה ראש עורית ראש תל-אביב וישראלים (מטעם הציונים הכלליים). "העולם הזה" גילה בכתבה התקדמת העגומה כיצד ניגשה בתי של רוקח, ליוויה (שהתאבדה באביב 1984 ברומא). למנהיגי הציונים הכלליים יוסף ספור (לשעבר ראש עיריית סתרתיקווה ולימים שר התעשייה והמיסחר) וספורה לו על פניו בגלל יחסו לאביה. בעמוד בחיים • בכתבה "קנאה, שינאה ותמיד אהבה" הובא סיפור אהבתי העזה של אלברט קרושים ליוויה אזולאי, אשר ניסה לרכוש את ליבה, בדברי הבתבה. "בכותב, ברגון ובסכין-גילוח", כאשר אילן אותה להסכים לגילוח שיער ראשה. כדי שתאבד את זימה • בשער הגליון: סיפור שרישתו של הכורגלן שייץ גלור מהנבחרת הלאומית.

"העולם הזה" 1147 תאריך: 23.9.1959

החזון של כרושצ'וב והדימיון של בן-גוריון ★ ביקור הרב הירושלמי בפאריס

היום

יא שייח'!

אינו הקול הרוסי התקף בקע מן ה"מקלט, מעל גלי קול ישראל. היה זה קולו של ניקיטה כרושצ'וב, שריכר בעצרת האו"ם. הוא העלה חזון דימויני: פיוור כל צבאות העולם, חיטול כל פצצות האטום והמימן. פירוקנשק עד כדי החזקת כוחות-שיטור קטנים בלבד.

דויד בן-גוריון מיהר להשיע את קול ממשלתו בהצהרה, שבה הביע את נכונות המדינה לפרוק את נישקה. כאשר תהיה על כך החלטה בינלאומית מוסמכת ובת-ניצוע.

אך ייתכן כי הפעם לא התיר בן-גוריון רסן די חופשי לדימוינו הפורה. אילו קרא השבוע לגדולי העולם לבוא לירושלים, לכניס בינלאומי חסר תקדים לדיון בהצעתו של כרושצ'וב, היה נוהג כמדינאי אמיתי.

עוד סיפור חזון ממזורה של לילי גלילי, העולם הבא, והפעם פרי עטו של הקורא דויד אסולין מתל אביב:

בכל רחבי הנגב והדרום ידוע כי השייח' אבריעומראן הוא נביא מושלם בכל הנוגע למוזיאון. כל מי שרצה לחרוש, לזרוע או להוציא את עדרו למירעה תמיד פנה תחילה לשייח' הקשיש. "היה גשם מחרי", הוא הכריז — ולמחרת ירד גשם. "הם ואכין", הוא ניבא — וכך כריק קרה. עד שיום אחד בא אבריעומראן לשאול מה יהיה מוזיאוןי למהרת. והנה, בפיו של השייח' היודעי-כל לא היתה הפעם תשובה. "מצטער מאוד, יא בני, הוא התנצל, "הרדיו שלי מקולקל!"

תמיכתה החד-פעמית של ממשלת פאראגואי בסך 12 אלף דולר, והקיצצה חודשית של 210 דולר בחודש. בכספים אלה קיבץ לעצמו להקה, הכוללת את אחיו הצעיר ושני נגנים נוספים, בתוסם אחד הפרוט על נבל אינדיאני.

מאו עברה הלהקה שבע שנים, 11 מיליון תקליטים ו-49 מדינות. ישראל, שבה תופיע להקת לוס-פאראגואויס בשבוע הבא, תהיה המדינה ה-50.

מיכתבים האגרוף מדבר ביום החמישי, השלושה כספמבר,

הלכתי יחד עם חברי לאסיפה שבה נאם משה ריין, בשכונת-הבוכרים בירושלם. במשך חצי השעה שהוא נאם לא היתה כל הפרעה. לאחר הנאום התאספו ילדים, שהגדול ביניהם היה בן פחות מ-15, והתחילו לצעוק: "בגין לשייל-טון!" פלוגות-אגרוף מיוחדות, שציפו, כנראה, לכך, התערבו והתחילו להכות את הילדים. כשיצאתי להגנתו של ילד שהוכה עד זוב דם, התנפלו כמה בריונים עליי, היכוני והפילוני על הריצפה. רק חבריי הצליחו להצילני. כשהגיעה למקום המישטרה, לאחר חצי שעה, נעלמו הבריונים כלא היו. אברהם חילילי, ירושלים

אנשים פרוצות בפניקס

שעה שמישה ניסים, בנו הצעיר של הרב הראשי, קנה את עולמו הפוליטי בהצטרפותו לרשימת הציונים הכלליים לבחירות לכנסת הרביעית, קנה השבוע אחיו הבכור, מאיר בנייה, את עולמו הרחבני בפירסום קובץ מדעי גדול על תולדות הרב חיד"א (חיים יוסף דויד אזולאי), שחי בראשית המאה ה-18 בירושלים והידוע במסעותיו ובי-21 ספריו המגוונים. בין השאר כתב אזולאי ביומנו על ביקור בפאריס (1796) ורשם שם אפילו את מיספרן המרויך של הפרוצות בעיר זו: "אלף כתובות בפניקס, מלבד רבות מנשות העיר שאינן כתובות בפניקס."

נראתה צרפתייה לכל דבר (משמאל). הבשורה של גליה לצעירות ישראל היתה קצרה: "אתן נורא שמנות! אני שנחשבתי בארץ לרזה, כשהגעתי לפאריס נאלצתי להרזי עד שרוב קילוגרמים כדי להראות אנושית! ובזכות זה, כנראה, נישאה שנית. עם שקט פנימי.

נדאי להיות רזה! נערת הזוהר התל-אביבית גליה ארי קין (מימין): בטקס כלולותיה לקוד-הינפט מחלץ. התגרשה זמן קצר אחר נישואיה. נסעה ללמוד דוגמנות בפאריס וכאשר חזרה, כעבור שנתיים,

חיי הפרטים

(המשך מעמוד 23)
הילדה רצה אליי ואני מרים ומחבק אותה, אני מרגיש איך אני משתחרר. אני חושב לעצמי: מה לה ולכל העניין? לא חשוב מה עבר עליי, לא חשוב מה מטריד אותי — הילדה הזאת מוציאה את המיטב שבי. באמת זה אור גדול. אני מאושר ואני כרימזול. בהרבה דברים אני ונלה — כמו שאתם הצעירים אומרים — בראש אחה. אין לנו חילוקידיעות. היא מכינה את אורחחיי ואני מבין את אורחחיה ומכבד אותה. זה מספיק, אנחנו אנשים מכוגרים וזהו.

● **אני יכולה לדבר איתך על יחסך עם בניך הבוגרים?**

לא. ● **גם לא על מה שנכתב ב"מוניטין" כאילו מפיחה?**

זו טראומה בשבילי. אני מעדיף שלא לדבר על זה. אני יכול להגיד לך, שעם בני הבכור, יריב, אני יחסים מצויינים. בני הצעיר התגורר בביתנו עד לאחרונה, וכעת חזר לבית אמו, כי הוא קרוב לבית-הספר. בני האמצעי יחיע, גם הוא יחזור אליי יום אחד.

● **לפני 13 שנים עברת ניתוח-לבי-פתוח. היות אז בן 35. איך חיים אחרי ניתוח כזה?**
אני לא חי אחרת מכל אדם רגיל. אינני מוגבל בכריאותי, להיפך. הניתוח היה מיפנה מאוד חיובי בחיי. היום אני אדם בריא וזה רכי גדול. עברו מאז 13 שנים. הייתי מראשוני המנותחים בארץ. הייתי אז סגן-שרהתכנונה. יכולתי להיות מנותח על חשבון הממשלה בחו"ל, והעדפתי שזה יהיה פה.

כסדר-הכל, אם אני מתמצת, זו היתה חוויה מאוד חזקה, מאוד משמעותית.

"אני משוכנע לחלוטין שלא צריך היה לתח את תיק החעשייה לאריק שרון"

לפי רעתי, היא השפיעה עליי בכיוון חיובי מאוד. למרות שכל אדם מעדיף להימנע מחוויה כזאת. כשהייתי ילד קטן גרנו בצריף-דולף בכפר-יתכן, חילתי ברלקת-פריקים. לא היו תרופות. בגיל 28-30 הרגשתי שיש לי מיגבלה של כושר, כמו למשל עליה במדרגות, וקוצר-נשימה. הלכתי לרופא שיבדוק מה קורה. קבעו שיש צורך בניתוח. אמרו לי שאפשר להכות שנתיים, אבל אני אמרתי — מייד. גילו אצלי מיסתם פגום, שנעשה צר יותר בגלל דלקת-הפרקים.

בתוך שבוע נכנסתי לניתוח. מוריס לוי ניתח אותי, והניתוח הצליח באופן יוצא מהכלל. כתוצאה מהניתוח הזה אני היום אדם בעל חושימירה וראיה יותר מפוכחת על העולם ועל החיים. בעיקר פיתחתי חושי-אבחנה בין עיקר לטפל.

● **היה סיכוי שהניתוח יסתיים במותך?**

סיכוי של 20%. ● **ולא פחדת מהמוות?**

התגובה הראשונה היתה תגובת-פחד של סוף-הדרך. לא מומן קראתי את סיפרו של יעקב שבתאי סוף דבר, וזה מאוד הזכיר לי את תחושותי. הרגשתי קרוב מאוד לספר. כיום אני לא מפחד מהמוות. אני לא בתחושה של בהלה. כשבילי המוות הוא חלק מהחיים.

● **ובכל זאת, המוות הוא לא נעים. הוא קומע דברים באמצע, לפני שהספקת לסיים אותם.**

דווקא בימים של לפני הניתוח חשתי תחושה של הקלה. פיתאום האמנתי שיהיה בסדר. המוות לא הפחיד אותי. הייתי במעין שיכרון של איזה תרופות גדולה. מין נס. ובאמת, הגם קרה. ואדם שקורים לו ניסים חי עם שקט פנימי.

הווי

חניית-בינים

בפתח-תיקווה הסביר פקיד ה"דואר המקומי מדוע אין רואים אותו מריק את תיבות המכתבים היוצאים בשעות היום? הוא מעדיף לעשות את מלאכתו בשעות-הלילה, כאשר אין לו בעיות חניה ליד התיבות האדומות המוצקות ברחובות הראשיים.

אין אפס

בבארי-שבט הרשיע שופט עברי יין מועד באשמת נסיון אונס, עיין בגליון ההרשעות הקודמות של אותו עבריין, גילה כי הוא כבר הורשע כעבר, בגניבה, בתקיפה, בבריחה ממעצר ובשימוש בסמים. לא התפלא לשמוע מפי התביעה כי לעבריין צפוי עוד מישפט: על נהיגה בעת פסילת-רשיון, עונדה שנתגלתה כאשר נעצר אחרי נסיון האונס ונתבקש להציג את תעודותיו.

בכל זאת שווה משהו

בנייורק יצר אמן מקומי קולאז' של ארוחה בינלאומית, בהצבינו ליד צלחת של פונז מכסיקאית קצוצות מהן עיצב טאקו, צלחת של לירטות איטלקיות קצוצות, מהן עיצב ספאגטי, צלחת של שקלים קצוצים, מהם עיצב כעך ורג מלוח.

הקשר הירוק

בירושלים פרצו פקחי העירייה את דירתה של קשישה בודדה, אחרי ששכניה לא יכלו לעמוד עוד בריחות שנרפו מן הדירה ובעכברושים שיצאו ממנה, פיננו מן הדירה עשר משאות של אשפה, שכללה בין היתר עשרות מיכלי-ריסוס ריקים, מאות תיבות קרטון, אלפי קופסות-שימורים פתור, יציננות לכן ששיווקו הופסק לפני עשרים שנה ועשרות זוגות של נעליים בלויות. אך כשמצאו הפקחים בתוך האשפה כמה אלפי דולארים, הופיעו קרובי הקשישה ונטלו את הכסף.

עולם הרממה

בנייורק פירסם אנתרופולוג את מחקרו נשים בקיבוץ, גילה כי באסיפות-החברים נקבוצים מדברים החברים במשך שלוש-רבעי הזמן וכי רק בנושא אחד מרבות החברות לדבר יותר מאשר החברים: התקנת וילונות בחדרים.

הסיבה לעייפות

בתיאביב ניקש אדם להתגרש מאשתו מכיוון, שבין השאר, היא סירבה לקיים עימו יחסי-יין, בהסכירה כי היא חולה ועייפה, הודיע כי בירו הוכחת שאשתו קיימה דרך קבע יחסי-יין בבת-ימלון, בדירות-מגורים שכורות, במכוניות, באתרי-נופש ואפילו במיטת-היה עם לפחות 18 איש, בניגים מנהל חברת-פירסום, מלחין, רופא, בעל בוטיק, שחקן תיאטרון ותייר.

היה לו קר

במגריאל הורשע פורץ שפרץ במשך חודשיהחורף לכמה דירות באיזור, מהן גנב כסף מוזמן, מכשירי וידיאו, תכשיטים, כרטיסי-אשראי, כלי-עבודה, אקדח אחד, שועו-זיבה אחד, מצלמה אחת ובקבוק ויסקי אחד.

פסקיזמן

בתיאביב פירסמה רשות שמו רות-הטבע רשימה ארוכה של אתרים בגליל, בנגב ובמדבר יהודה, שבהם אסרה את הגלילים מן המצוקים בחבל, מכיוון שריבוי הגולשים הביא לידר כך שהנמרים, היעלים והשפנים באתרים אלה הוחררו מריבצם ונמלטו מן המקום, וכמה עופות דורסים אף חללו לקנן באתרים אלה. העולם הזה 2455